

College informatiebrief

Onderwerp : Onderwijsachterstandenplan 2025-2028 Sliedrecht

Datum : 9 juli 2024

Portefeuille J.C. Paas

Inleiding

In deze informatiebrief informeren wij uw raad over de wijze waarop wij invulling geven aan onze wettelijke opdracht om onderwijsachterstanden te bestrijden. Het bestrijden van (taal) achterstanden op jonge leeftijd is van belang om verschillende redenen:

- Verbeteren van de onderwijsresultaten: Door gerichte interventies en ondersteuning te bieden aan kinderen die risico lopen op taalachterstanden, willen we de onderwijsresultaten verbeteren.
- Bevorderen van gelijke kansen: Taalachterstanden zijn vaak nauw verbonden met sociaaleconomische ongelijkheid. Door ons te richten op het verminderen van taalachterstanden, dragen we bij aan het verkleinen van de kloof tussen kansarme en kansrijke gezinnen en het bevorderen van een meer rechtvaardige samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft om te slagen.
- Benutten van potentieel: Door extra in te zetten op de bestrijding van taalachterstanden bieden we de Sliedrechtse kinderen meer kansen om hun potentieel te benutten en daarmee het welzijn op lange termijn te verhogen.
- Voorkomen van laaggeletterdheid op latere leeftijd.

Samen met onze belangrijkste educatieve partners, het onderwijsveld en de kinderopvang, zijn we met een werkgroep aan de slag gegaan om de bestaande afspraken en activiteiten onder de loep te nemen en een nieuw plan uit te werken. Daarbij hebben we afgesproken de meeste aandacht en middelen in te zetten op de plekken waar de achterstanden het grootste zijn. Verder richten we ons vooral op de jongste groep kinderen, zodat we zo vroeg mogelijk de achterstanden aan kunnen pakken.

Dit plan is op 12 juni in het bestuurlijke LEA met de besturen van onderwijs en opvang besproken en kon rekenen op enthousiasme. Ook de Adviesraad Sociaal Domein is in het proces meegenomen en heeft ons college geadviseerd op het definitieve plan dat nu voorligt. Wij presenteren het dan ook met trots.

Inhoud plan

Een belangrijk deel van de opdracht die ons college dient uit te voeren is het verzorgen van een voorschools aanbod van alle peuters met een taalachterstand. Wij subsidiëren hiervoor de kinderopvangorganisaties in Sliedrecht. Samen met hen en het consultatiebureau zorgen we ervoor dat alle kinderen met een achterstand 16 uren per week naar de peutergroep kunnen gaan waar zij

een speciaal programma volgen. Het bereik van deze peuters is al goed, maar we gaan hier in het plan een stapje verder mee. Het doel is dat alle kinderen met een taalachterstand daadwerkelijk bereikt worden.

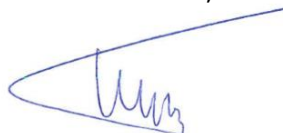
Naast het voorschoolse aanbod doen we meer. Kernwoorden daarbij zijn vooral: preventieve aanpak, maatwerk, vindplaats van problematiek, resultaatgerichtheid, samenwerking en vertrouwen in de professionals. Dit blijkt het meeste uit een nieuwe aanpak die in het plan gelanceerd wordt, de "locatieplannen". Een locatieplan is een samenwerking van een school- en opvanglocatie waarbij beide partijen de problematiek van die specifieke locatie analyseren en daar vervolgens de beste aanpak bij zoeken. Iedere locatie krijgt een subsidiebedrag dat ingezet wordt om de problemen op te lossen. Daarvoor maakt iedere locatie een specifiek maatwerkplan dat onderbouwd wordt met data en laat zien hoe de resultaten gemeten worden. Niet alle locaties krijgen hetzelfde bedrag. Zoals we al benoemden in de inleiding, maken we een onderscheid in de zwaarte van de problematiek. Op grond van daarvan worden ook de middelen verdeeld. Locaties met zware problematiek krijgen dus meer middelen dan andere locaties. De zwaarte van de problematiek wordt bepaald door objectieve criteria. In het plan is gekozen voor de onderwijsachterstandsscore die door het CBS berekend wordt.

Verder stimuleren de locatieplannen dat de kinderopvang en het onderwijs meer gaan samenwerken aan een doorgaande ontwikkelingslijn. De jongste leerling staat daarbij in het voetlicht.

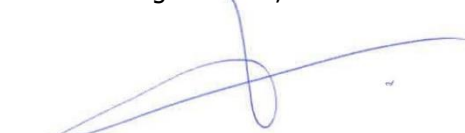
Vervolg

Aan het plan worden allerlei subsidieregelingen verbonden die in september vastgesteld gaan worden. Vervolgens kunnen alle locaties aan de slag gaan om plannen op te gaan stellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Sliedrecht,
De secretaris, De burgemeester,

N.H. Kuiper mca mcm

mr. drs. J.M. de Vries

Onderwijsachterstandenplan 2025-2028

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1. Inleiding	3
2. Bestrijden van onderwijsachterstand in wetgeving.....	4
3. Hoe voeren we die opdracht nu uit?	4
Wat doen we nog meer?	5
4. Wat gaan we doen?	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5. Visie en uitgangspunten	5
a. Visie	5
b. Uitgangspunten	6
6. Foto van Sliedrecht	7
7. De inhoud van het plan	9
a. Doelgroepdefinitie.....	9
b. Aanbod en bereik	10
VVE aanbod	10
VVE bereik	10
Bezoek voorschool.....	10
Doelen planperiode 2025-2028.....	11
Aanpak.....	11
c. Toeleiding.	11
d. Resultaten.....	11
Locatiegerichte aanpak.....	12
e. Doorgaande lijn	13
Onderlinge afspraken	13
Doelen planperiode 2025-2028.....	13
Aanpak.....	13
f. Ouderbetrokkenheid	13
g. Aanpak nieuwkomers	14
8. Relatie onderwijsachterstandenplan met andere beleidsterreinen.....	15
Jeugdbeleid.....	15
Bestaanzekerheid	15
9. Overlegstructuur.....	15
10. Financiën	16

a. Verdeelsystematiek locatieplannen.....	16
b. Toe- en afname rijksmiddelen	17
Toename rijksmiddelen en/of restantmiddelen	17
Afname rijksmiddelen	17
Bijlage: Samenwerkingsovereenkomst VVE Sliedrecht 2021	21

CONCEPT

1. Inleiding

In Sliedrecht streven we ernaar om alle kinderen gelijke kansen te bieden in het onderwijs, wie je ook bent en waar je wieg ook heeft gestaan. Helaas blijkt uit de praktijk dat de onderwijsontwikkeling niet bij alle kinderen gelijk loopt. Er ontstaan dus achterstanden door ongelijke omstandigheden. Deze achterstanden vormen een belemmering voor een optimale ontwikkeling van kinderen. In Sliedrecht zetten we ons in om deze ongelijkheden aan te pakken en te verminderen. Daarmee hopen we een aantal zaken voor elkaar te krijgen, zoals

- Verbeteren van de onderwijsresultaten: Door gerichte interventies en ondersteuning te bieden aan kinderen die risico lopen op onderwijsachterstanden, willen we de onderwijsresultaten verbeteren.
- Bevorderen van gelijke kansen: onderwijsachterstanden zijn vaak nauw verbonden met sociaaleconomische ongelijkheid. Door ons te richten op het verminderen van onderwijsachterstanden, dragen we bij aan het verkleinen van de kloof tussen kansarme en kansrijke gezinnen en het bevorderen van een meer rechtvaardige samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft om te slagen.
- Benutten van potentieel: Door extra in te zetten op de bestrijding van onderwijsachterstanden bieden we de Sliedrechtse kinderen meer kansen om hun potentieel te benutten en daarmee het welzijn op lange termijn te verhogen.

Ons plan richt zich op het creëren van een ondersteunende en stimulerende omgeving waarin taalontwikkeling centraal staat. We investeren in activiteiten en programma's die gericht zijn op het verbeteren van taalvaardigheden vanaf een jonge leeftijd. Dit doen we vooral binnen de opvang- en onderwijsomgeving, maar ook daarbuiten, bijvoorbeeld door stimuleren van de ouderbetrokkenheid. We geloven dat door te investeren in taalontwikkeling, we niet alleen onderwijsachterstanden kunnen verminderen, maar ook een solide basis kunnen leggen voor een leven lang leren en persoonlijke groei. Ons doel is om elk kind in Sliedrecht de kans te geven om zijn of haar volledige potentieel te bereiken.

Zoals hierboven benoemd, ligt de focus in dit plan op taalontwikkeling, maar dat zou niet de hele lading dekken. Een optimale ontwikkeling van kinderen is niet alleen afhankelijk van het beheersen van de taal. Andere factoren zijn uiteraard ook van invloed op de ontwikkeling van kinderen, zoals o.a. de thuissituatie, stimulering door de ouders, de kwaliteit van het educatieve aanbod of erfelijke factoren. Het grootste deel van de Sliedrechtse kinderen zal met de ondersteuning van ouders, familie, vrienden, sportclubs, kinderopvang, onderwijs e.a. een passende, doorlopende ontwikkeling doormaken. Een deel zal echter ook (extra) ondersteuning nodig hebben, wanneer het ontwikkelingsproces vertraging oploopt, onderbroken wordt, of anderszins niet loopt zoals verwacht wordt. De taak van het onderwijs, de kinderopvang, de gemeente en andere maatschappelijke partners is dan, waar mogelijk, extra ondersteuning te bieden. De rollen van opvang, onderwijs en gemeente in die extra ondersteuning passen zich aan naar mate de omstandigheden daarom vragen. De wijze waarop die extra ondersteuning geboden wordt, is vastgelegd in verschillende beleidsdocumenten (jeugd, armoede, laaggeletterdheid ed.), ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden onderwijs, schoolplannen, zorgroutes e.d. Deze beleidsopgaven en ondersteuningsvormen zullen niet in dit plan opgenomen worden.

2. Bestrijden van onderwijsachterstand in wetgeving

Het belang van de bestrijding van onderwijsachterstanden is ook wettelijk vastgelegd. Op grond van de Wet op het Primair Onderwijs heeft het college, tezamen met de schoolbestuurders, een directe opdracht van de wetgever gekregen om (taal)achterstanden bij peuters en basisschoolkinderen te voorkomen en in te lopen. De gemeente is, samen met de kinderopvang, primair verantwoordelijk voor de voorschoolse periode (peuters in de leeftijd 2,5-4 jaar). Het bevoegd gezag van de basisscholen is verantwoordelijk voor de vroegschoolse periode (leeftijd 4 t/m 6 jaar) en de rest van de basisschool.

De gemeente ontvangt hier ook een specifieke uitkering voor die voor dat doel ingezet moet worden. Schoolbesturen met veel kinderen met een achterstand krijgen ook extra middelen. Die zijn echter niet geoormerkt, maar zijn opgenomen in het lumpsum budget dat de schoolbesturen ontvangen.

De concrete opdracht uit de Wet luidt:

- Zorg voor voldoende voorzieningen (in aantal en spreiding) voor voorschoolse educatie (VE).
- Maak afspraken over een zo groot mogelijke deelname van het aantal kinderen aan VE.
- Organiseer een doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie.
- Maak resultaatafspraken.

Bovenstaande opdracht moet uitgevoerd worden met de kinderopvang en het onderwijs.

Naast deze opdracht moet de gemeente ook jaarlijks overleg met de schoolbesturen en de kinderopvang voeren en afspraken maken over:

- Bevorderen van integratie en tegengaan van segregatie.
- Het bestrijden van onderwijsachterstanden.
- Afstemming van inschrijvings- en toelatingsprocedures.
- Evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstanden over de Sliedrechtse scholen.

Naast de concrete opdracht aan de schoolbesturen en de gemeente in de Wet, blijkt ook dat de gemeente geacht wordt de regierol op de aanpak te nemen. In Sliedrecht doet de gemeente dat. Zie ook de overlegstructuur in paragraaf 9.

3. Hoe voeren we die opdracht nu uit?

In Sliedrecht hebben alle kinderen de mogelijkheid om 6,5 uur naar een peutergroep te gaan. Voor ouders die geen kinderopvangtoeslag vanuit de Belastingdienst ontvangen biedt de gemeente een gesubsidieerde plek aan. Het kan ook zijn dat het consultatiebureau een taalachterstand constateert. Het bureau kan dan een indicatie afgeven en met die indicatie kan een peuter een taalaanbod krijgen van in totaal 16 uren per week. Dit extra aanbod voorschoolse educatie is vrijwel gratis. Zowel de peutergroepen als de voorschoolse educatie worden aangeboden door Wasko en Partou. Dit doen zij op 9 locaties, meestal in de basisscholen. De gemeente subsidieert zowel de peuteropvang als de voorschoolse educatie. Hiervoor gelden momenteel 2 subsidieregelingen. Afspraken rond indicering van kinderen met een taalachterstand, toeleiding van deze kinderen naar voorschoolse educatie, de resultaatafspraken en de doorlopende lijn zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst uit 2021. Afspraken over segregatie/integratie, leerlingenstromen en inschrijving zijn niet gemaakt. Deze onderwerpen dienen jaarlijks besproken te worden met de schoolbesturen van primair en voortgezet onderwijs.

Wat doen we nog meer?

Zoals benoemd, heeft het college de primaire verantwoordelijkheid om voorschoolse educatie te bieden. Dat doen we al. Daarnaast subsidieert Sliedrecht rond de bestrijding van onderwijsachterstanden nog veel meer, o.a.:

- Taalklassen. Dit is een extra taalaanbod aan kinderen in de basisschoolleeftijd. Dit gebeurt op de Prins Willem Alexanderschool, De Wilgen en de Henri Dunant. Voorwaarden voor schakelklas staan in de beleidsregel voorschoolse educatie.
- Wereldklassen. Het doel van de wereldklas is kinderen die nieuw in Nederland zijn een "taalbad" te bieden voor een periode van ongeveer een jaar. De Prins Willem Alexanderschool en De Wilgen hebben beide een wereldklas.
- Kinderkrant.
- Bibliotheek op school. Gesubsidieerd voor alle scholen voor primair onderwijs.
- Een cursus gebarentaal. Dit wordt eenmalig aangeboden aan de pedagogisch medewerkers van de kinderopvang.
- Interne Begeleiders (IB-ers) in e voorschool. Iedere school ontvangt een subsidie voor uren voor de inzet van een IB-er in de voorschool.

Hiervoor zijn allemaal losse subsidies afgegeven, maar samenhang ontbreekt. Om alle bestaande activiteiten opnieuw onder de loep te nemen en hiervoor een integraal plan te maken, is dit onderwijsachterstandenplan opgesteld.

4. Nieuwe aanpak onderwijsachterstanden.

De basis van onze aanpak onderwijsachterstanden bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Herijken van de subsidieregelingen peuteropvang en voorschoolse educatie. Hierin regelen we de subsidiering van het voorschoolse aanbod in Sliedrecht. Deze regeling is een invulling van onze wettelijke taak en staat eigenlijk los van dit onderwijsachterstanden plan. We maken een hernieuwde subsidieregeling en kijken daarbij o.a. naar onderwerpen als:
 - a. De ouderbijdrage.
 - b. Indexering.
 - c. Kwaliteitseisen.
 - d. Aanvragen en verantwoording (resultaten meten).
 - e. Eventuele extra bekostiging van de VE-groepen.
2. Opstellen van onderwijsachterstandenplan. Daarin beantwoorden we op welke wijze de gemeente Sliedrecht omgaat met het bestrijden van de taalachterstanden van de kinderen in onze gemeente. Dat is uitgewerkt in de volgende paragrafen.

5. Visie en uitgangspunten

a. Visie

In Sliedrecht vinden we het belangrijk dat alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven, naar vermogen meedoen in de samenleving en een bijdrage leveren aan hun sociale omgeving. We gaan ervan uit dat inwoners zelfredzaam zijn en regie over hun leven nemen. Voor inwoners die hiertoe (tijdelijk) niet in staat zijn, wordt ondersteuning en hulp gezocht en geboden. Hierbij staan we voor een inclusieve samenleving. Niemand mag tussen wal en schip vallen.

Kinderen en jongeren zijn in hun eerste levensfase gekoppeld aan de naaste omgeving waarin zij opgroeien. Om hen maximale kansen te bieden, om in de toekomst de regie en zelfredzaamheid over

hun eigen leven te nemen, investeren wij in onze jeugd door hen mogelijkheden te bieden om zichzelf optimaal te ontwikkelen¹.

Samen met het onderwijs, kinderopvang en maatschappelijke partners werken we aan een educatieve omgeving, waarin kinderen naar vermogen mee kunnen doen en tot bloei kunnen komen. We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk kinderen in hun eigen leefomgeving naar school kunnen en maximale kansen krijgen om zichzelf te ontwikkelen.²

Bovenstaande gemeentelijke visie vertalen we als volgt naar het onderwijskansenplan:

Beheersing van de Nederlandse taal is de sleutel om volwaardig deel te kunnen nemen aan de Nederlandse maatschappij. Het onderwijskansenplan richt zich primair op het voorkomen en bestrijden van (een risico op) een taalachterstand, zodat kinderen een goede start kunnen maken op de basisschool en hun kansen op optimale ontwikkeling vergroot worden.

b. Uitgangspunten

Bij de opzet van het onderwijsachterstandenplan wordt een aantal uitgangspunten gehanteerd dat bij alle interventies en acties het algemene kader vormt, te weten:

1. Zo vroeg mogelijk. We zetten onze acties en interventies zo vroeg mogelijk in, d.w.z. op een zo jong mogelijke leeftijd of op het moment dat een kind/jongere in Nederland komt.
2. Inzet waar nodig. We zetten acties en middelen in op de plekken waar dat het hardste nodig is. Dat kan een ongelijke verdeling van middelen inhouden.
3. Maatwerk. We bieden maatwerk, waarbij gekeken wordt naar de specifieke problematiek in de wijk of op locatie³.
4. Vraaggericht en onderbouwd. Bij alle acties en interventies wordt eerst gekeken naar het specifieke probleem dat aangepakt wordt. Dit probleem is onderbouwd met objectieve data. Vervolgens wordt gekeken welke aanpak daarbij het meest effectief is. Een concreet bestaand aanbod of een beschikbare subsidie mag niet de aanleiding voor een actie zijn. De vraag op grond van de behoeften van de kinderen/jongeren is leidend.
5. Resultaten. We stellen bij alle acties en interventies vooraf vast welke resultaten bereikt moeten worden. Ook wordt vooraf bepaald hoe deze resultaten gemeten worden. Dit uitgangspunt wordt alleen losgelaten, wanneer dit aantoonbaar niet mogelijk is.
6. Hoge kwaliteit: Bij alle acties en interventie wordt gekeken naar een hoge kwaliteit als voorwaarde van effectieve inzet. Hoge kwaliteit zit bijvoorbeeld in erkende methodes, bewezen interventies of professionele begeleiding.
7. Binnen beschikbare financiële kaders: We voeren de acties/interventies uit binnen de bestaande financiële kaders. Deze bestaan in het onderwijskansenplan uit de rijksmiddelen voor het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid.
8. Vertrouwen. Er is geloof in de betrokkenheid en eigenaarschap van de mensen op de werkvloer van de kinderopvang en het onderwijs. Zij krijgen het vertrouwen.
9. Eenvoud. Bij de uitwerking van het onderwijskansenplan en de daaruit voortvloeiende subsidieafspraken kijken we naar een praktische aanpak en eenvoudige processen.

¹ Sociale visie gemeente Sliedrecht

² Collegewerkprogramma

³ Met locatie wordt een combinatie van kinderopvang en een basisschool bedoeld.

10. Integraliteit. Bij de uitwerking van het plan wordt zoveel mogelijk samenhang gezocht met andere relevante beleidsterreinen, zoals het jeugdbeleid, armoedebelaid en volwasseneneducatie.

6. Foto van Sliedrecht

In deze paragraaf is gekeken naar objectieve, relevante en beschikbare data die betrekking heeft op de onderwijsachterstanden in de gemeente Sliedrecht.

a. Overzicht onderwijsachterstandsscores⁴

Brin	Locatie	OA-score ⁵	In deze tabel vindt u de volgorde van zwaarte van de problematiek op grond van de onderwijsachterstandsscore die door het CBS gehanteerd wordt.
11RZ	OBS De Wilgen/Roald Dahl	579	
04VD	Prins Willem Alexander	341	
12CL	OBS Henri Dunantschool	184	
05TG	Johannes Calvijnsschool	0	
07OB	Bs Anne De Vriesschool	0	
08XB	cbs Oranje-Nassau	0	

b. Heatmap onderwijsachterstanden 2023⁶

⁴ De onderwijsachterstandsscores worden door het CBS vastgesteld. Op grond van deze score ontvangen gemeenten en schoolbesturen extra middelen voor het bestrijden van onderwijsachterstanden. De scores worden bepaald op grond van factoren zoals o.a., het opleidingsniveau van beide ouders, de verblijfsduur van de moeder in Nederland, of de ouders in de schuldsanering zitten. Scholen met een 0 score zouden de problematiek binnen de eigen leerlingenpopulatie op moeten lossen. Scholen met een score > 0 ontvangen extra middelen in de lumpsum uitkering, vanuit het Rijk.

⁵ Bron: CBS, februari 2024

⁶ <https://dashboards.cbs.nl/v5/onderwijsachterstanden/>

In de heatmap ziet u de gebieden waar de meeste onderwijsachterstanden te vinden zijn. Hoe donkerder de kleur, hoe meer er sprake is van achterstanden. Een betere kaart is te vinden op de site van het CBS.

c. Aantal kleuters dat met voorschool wordt ingeschreven op de basisschool⁷:

Locatie	Aantal kinderen aangemeld*	Met voorschool	%
Wilgen	17	10	59
Anne de Vries (Delta)	12	9	75
Anne de Vries (Baanhoek)	14	14	100
PWA	42	34	81
Oranje-Nassau	36	31	86
Roald Dahl	12	8	67
Calvijn	54	38	70
Totaal	187	144	77

In deze tabel vindt u de cijfers van het aantal kinderen dat op 4 of 5-jarige leeftijd op de basisschool wordt aangemeld en dat een voorschool heeft bezocht. Daaruit blijkt ook hoeveel van de aangemelde kinderen geen voorschool heeft bezocht.

d. Aantal VE geïndiceerde⁸ peuters op de voorscholen

Wasko	Aantal groepen	Peuter met VE	Totaal peuters	%
-------	----------------	---------------	----------------	---

⁷ Met voorschool wordt het gesubsidieerde voorschoolse aanbod op de kinderopvang bedoeld. De gegevens in de tabel zijn opgevraagd bij alle scholen. Van de Oranje Nassauschool zijn geen gegevens bekend.

⁸ Een VE geïndiceerde peuter is een peuter waarvan het consultatiebureau heeft geconstateerd dat er sprake is van een (potentiele) taalachterstand.

Calvijnsschool	2	5	53	9,43
Henri Dunant	2	6	26	23,08
Oranje Nassau	1	3	38	7,89
Roald Dahl	1	4	27	14,81
De Wilgen	1	10	27	37,04
Partou				
KDV Dr. de Visserstraat	1	4	39	10,26
Anne de Vries	1	6	18	33,33
PWA	2	20	54	37,04
POV Vivaldilaan	1	6	21	28,57
Totaal	12	64	303	21,12

Deze gegevens zijn aangeleverd door de kinderopvangorganisaties Partou en Wasko (juni 2024). Zij laten zien welk deel van de peuterpopulatie per locatie een VE-indicatie heeft.

7. De inhoud van het nieuwe plan

Het plan voor de komende periode is opgebouwd volgens de volgende simpele stappen:

- i. Wanneer we achterstanden willen wegwerken moeten we de kinderen in beeld hebben. Dat willen we zo vroeg mogelijk, dus moeten we ervoor zorgen dat ze allemaal naar de peutergroepen gaan, voordat ze (verplicht) naar de basisschool gaan.
- ii. Bij de kinderen die we in beeld hebben, moeten we ervoor zorgen dat eventuele achterstanden ingelopen worden. We willen dat opvang en onderwijs hierin samen optrekken en tot een gezamenlijke, effectieve en kwalitatief sterke aanpak komen.

Als leidraad van inrichting van het plan wordt gekeken naar de eisen uit de Wet⁹ en de toetsing op die eisen door de onderwijsinspectie. Daarbij wordt rekening gehouden met bestaande afspraken, bijvoorbeeld zoals die gemaakt zijn in de samenwerkingsovereenkomst Sliedrecht 2021¹⁰.

c. Doelgroepdefinitie

Welke kinderen staan nu centraal in dit onderwijsachterstandenplan? Kort gezegd zijn dat de kinderen met een taalachterstand. Het gaat dan om:

- Kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 7 jaar en;
- Kinderen in de basisschoolleeftijd die net nieuw in Nederland komen, de nieuwkomers.

Ad. a: Wanneer het gaat over doelgroepkinderen binnen het kader van het onderwijsachterstandenplan hanteren we de volgende doelgroepdefinitie:

⁹ De wetgeving is te vinden onder https://wetten.overheid.nl/BWBR0003420/2024-06-13#HoofdstukI_TiteldeelIV_Afdeling9_Artikel158

¹⁰ Dit is een documente waarin kinderopvang, onderwijs, consultatiebureau en gemeente hun afspraken rond onderwijsachterstanden hebben vastgelegd. Zie hiervoor de bijlage

Alle kinderen, woonachtig in Sliedrecht in de leeftijd vanaf 2,5 tot 7 jaar die een VVE-indicatie ontvangen van het consultatiebureau. Deze indicatie kan worden afgegeven wanneer er sprake is van een vastgestelde taalachterstand op basis van het Van Wiechen ontwikkelingsonderzoek, waarbij gemeten wordt op:

- *achterstand in de communicatie en/of;*
- *achterstand in de Nederlands*
- *en waarbij het consultatiebureau de afweging maakt of voorschoolse educatie een passende interventie is.*

Als hier twijfels over zijn, verzamelt het consultatiebureau informatie bij betrokken partijen, zoals kinderopvang of hulpverlening, om vervolgens te besluiten of er een VVE-indicatie wordt afgegeven.

Niet alles is te vatten in criteria. Vanuit deskundigheid en ervaring, mag het consultatiebureau gemotiveerd afwijken van de hierboven opgenomen criteria en besluiten dat een peuter een VVE-indicatie krijgt. De motivatie wordt vermeld op de VE-indicatie en in het kinddossier. Als een peuter al gebruik maakt van kinderopvang, neemt het consultatiebureau contact op met de kinderopvang om input te vragen t.b.v. het besluit.

De volgende paragrafen gaan over de aanpak voor deze doelgroep.

Ad. b: Naast de 2,5-7 jarigen doelgroep, hebben we ook te maken met taalachterstanden in de doelgroep nieuwkomers. Deze groep komt in dit plan in paragraaf 4.4 aan bod.

d. Aanbod en bereik

VVE aanbod

Het aanbod in Sliedrecht is goed voor elkaar. Op 9 kinderopvangplekken, verspreid over de gemeente, kan voorschoolse educatie aangeboden worden. Ten minste 92 VVE plekken zijn beschikbaar. In 2024 is er concrete behoefte voor 50 plekken.

VVE bereik

In Sliedrecht krijgen jaarlijks gemiddeld 56 Peuters een VE-indicatie. Daarvan zijn er 49 toegeleid naar een VE-plek. In 2023 is het bereik van het aantal doelgroepeuters dat gebruik maakt van een VE-plek 87,5%. Dat is hoog. Het landelijk gemiddelde ligt rond de 77%¹¹.

Bezoek voorschool

Het aantal kinderen dat naar de basisschool gaat en geen voorschool¹² heeft bezocht is, op grond van een eenmalige inventarisatie, onderzocht. Daaruit blijkt dat ca. 23% van de kinderen zonder voorschoolse ervaring op een basisschool komt.

¹¹ Het gemiddelde in 2022: Landelijk rapport LEA/VVE 2022/2023 (Inspectie van het Onderwijs).

¹² Hiermee wordt een professionele kinderopvangorganisaties bedoeld. Informele opvang en gastouders vielen hier buiten.

Doelen planperiode 2025-2028

Om taalachterstanden te bestrijden is het essentieel dat alle kinderen deelnemen aan een voorschools programma, zowel voor geïndiceerde als niet geïndiceerde peuters¹³. Stap 1 is dus dat het bereik zo hoog mogelijk wordt.

Dat leidt tot de volgende doelstellingen:

- In de planperiode 2025-2028 verhogen we het bereik met 5%. Dat betekent dat, op grond van de huidige cijfers, in t028 92,5% (87,5 + 5%) van de geïndiceerde peuters een VE (voorschoolse educatie) programma bezoekt.
- 85% van alle peuters bezoekt een voorschool of kinderopvang.

Aanpak

1. Wanneer het gaat over bereik is data erg belangrijk. In Sliedrecht wordt die op verschillende manieren en tijdstippen aangeleverd, waardoor het moeilijk te peilen is hoe het bereik precies is. Om dit voor elkaar te krijgen is het cruciaal om complete en zuivere data te krijgen over:
 - Het aantal peuters in Sliedrecht.
 - Het aantal dat gezien wordt door het consultatiebureau.
 - Het aantal dat een VVE indicatie krijgt.
 - Het aantal dat wel/niet een VVE programma volgt.
 - De redenen waarom geen VVE programma gevolgd wordt.
 - Het aantal kleuters dat geen voorschool bezocht heeft.
- Daarvoor gaan we gebruik maken van een monitoringsprogramma dat hier een duidelijke lijn in aanbrengt: de peutermonitor.
2. Op grond van de data uit de monitor wordt een analyse gemaakt van de groep ouders die hun kind niet naar de voorschool brengt.
 3. Op grond van de analyse wordt naar effectieve oplossingen gekeken.

e. Toeleiding.

De wijze van toeleiding van kinderen naar een voorschoolse plek is besproken in de VVE werkgroep. De conclusie is dat de bestaande werkwijze voldoet. Deze blijft dus conform afspraak in artikel 3 van de samenwerkingsovereenkomst 2021¹⁴. Aanpassing van de werkwijze gebeurt pas op het moment dat het non bereik helder in beeld gebracht is (par 8.2). De aanpak zal voorbereid worden in de VVE werkgroep.

f. Resultaten

(bron: samenwerkingsovereenkomst 2021)

¹³ In de onderwijsvisie Sliedrecht 2021-2025 is als doelstelling opgenomen dat zo veel mogelijk Sliedrechtse kinderen naar een voorschool gaan.

¹⁴ De samenwerkingsovereenkomst is in de bijlage opgenomen en maakt deel uit van dit onderwijsachterstandenbeleidsplan.

Het maken van resultaatafspraken is een directe opdracht uit de Wet. In Sliedrecht zijn de volgende resultaatafspraken¹⁵ gemaakt:

a. Voor de voorschool:

Het streven dat minstens 80% van de VVE-geïndiceerde peuters, die met een taalontwikkelingsachterstand instromen op de voorschool, een inhaalslag ten opzichte van zichzelf heeft gemaakt op spraak- en taalontwikkeling bij uitstroom.

b. Voor de vroegschool:

Het streven dat minstens 80% van de VVE-geïndiceerde kleuters geen taalachterstanden hebben die de start van groep 3 van het basisonderwijs belemmeren.

De doelstelling is het vroegtijdig signaleren van kinderen met een achterstand in de taalontwikkeling, zodat zo snel mogelijk de taalontwikkeling van deze kinderen kan worden gestimuleerd. Het streven is alle kinderen zonder taalachterstand te laten beginnen aan groep 3 van het basisonderwijs en daarmee de kansen op een succesvolle onderwijs carrière van deze kinderen te vergroten.

Locatiegerichte aanpak

We willen deze resultaten bereiken door een goed en effectief aanbod en dito aanpak aan de kinderen voor te leggen. Bij de wijze waarop we dat gaan doen, komen de uitgangspunten die in paragraaf 6 zijn vastgelegd nadrukkelijk in beeld, zoals vertrouwen, zwaarte van problematiek, maatwerk, vraaggericht e.d.:

Kinderopvang en onderwijs hebben directe contacten met kinderen en hun ouders. Zij weten het beste welke problemen er spelen en wat de meest effectieve oplossingen zijn om deze aan te pakken. Dit doen we door een locatiegerichte aanpak te faciliteren, zodat er maatwerk geboden kan worden. Op niet iedere locatie speelt nl. dezelfde problematiek.

Kinderopvang en onderwijs gaan per locatie om tafel zitten om de problematiek in beeld te brengen en vervolgens voor een aanpak te kiezen. Zij leggen dit vast in een locatieplan. Vanuit het onderwijsachterstandenplan wordt op iedere locatie een "zak geld" gezet waarmee het locatieplan uitgevoerd kan worden. De hoogte van de zak geld is afhankelijk van de zwaarte van de problematiek. De locaties met een zware achterstandsscore zullen aanzienlijk meer ontvangen dan andere locaties.

Voorwaarden locatieplan

Uiteraard zullen er voorwaarden aan de locatieplannen verbonden worden. Deze worden verder uitgewerkt in de subsidieregeling locatieplannen, maar in grote lijnen zal daar het volgende instaan:

- Het locatieplan is door opvang en onderwijs gezamenlijk opgesteld en wordt gezamenlijk aangeleverd in de subsidieaanvraag.
- De aanpak is zo vroeg mogelijk, dus vooral ook gericht op de jongste doelgroep: de peuter in de leeftijd 2-4 jaar en zijn/haar ouder. Dit blijkt uit de gekozen interventies/actie en uit de begroting bij het locatieplan.
- Middelen kunnen alleen ingezet worden voor bestrijding van taalachterstanden.
- Acties en interventies hebben een hoge kwaliteit.
- Beschrijving van problematiek is onderbouwd door data.
- Resultaten worden gemeten.

¹⁵ Let op: de concrete uitwerking vindt u in de samenwerkingsovereenkomst in de bijlage.

- Afspraken binnen het voorliggende onderwijsachterstandenplan (en de bestaande samenwerkingsovereenkomst) maken deel uit van het locatieplan. Ouderbetrokkenheid speelt hierbij een belangrijke rol.

We kiezen voor deze aanpak, omdat het een aantal voordelen biedt:

- Effectieve en locatie-specifieke aanpak van de problematiek.
- We zetten de meeste middelen in op de plekken met de meeste problematiek. Daarmee hopen we het rendement te verhogen.
- Flexibiliteit voor de locaties. Mocht iets niet werken, kan voor een andere aanpak gekozen worden.
- Duurzaamheid door een meerjaren garantie van middelen per locatie. Uiteraard onder voorbehoud van de rijksmiddelen die de gemeente ontvangt.
- Meenemen van niet ingezette middelen naar een volgend jaar¹⁶.
- Bevordering van samenwerking en IKC-gedachte op de locaties.
- Eén aanvraag voor 4 jaren.

g. Doorgaande lijn

(bron: samenwerkingsovereenkomst 2021)

Onderlinge afspraken

In artikel 6 van de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat voorschoolse voorzieningen en schoolbesturen gezamenlijk een doorgaande lijn van voor- naar vroegschool realiseren door te streven naar:

- a. Afstemming over het voor en voerschoolse programma;
- b. De warme overdracht van doelgroeppeuters;
- c. Ouderbetrokkenheid;
- d. De interne begeleiding en de afstemming op zorg (vroegsignalering);
- e. Pedagogische en didactische afstemming.

Deze afspraken passen binnen de gedachte van een integraal kindcentrum. De afspraken die gemaakt worden kunnen per locatie verschillend zijn.

Doelen planperiode 2025-2028

We willen dat in kalenderjaar 2026 op alle locaties afspraken gemaakt en vastgelegd zijn over bovenstaande punten a t/m e.

Aanpak

De wijze waarop per locatie met de bovenstaande punten a t/m e wordt omgegaan wordt uitgewerkt in het locatieplan.

h. Ouderbetrokkenheid

Deze paragraaf is een geconcretiseerde uitwerking van de ouderbetrokkenheid zoals in de onderlinge afspraken onder c benoemd.

¹⁶ Dit geldt alleen binnen de beleidscyclus van het landelijke onderwijsachterstandenbeleid. Concreet voor dit plan is dat tot en met 2026. In 2027 begint een nieuwe periode.

In de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat kinderopvang en onderwijs een gezamenlijk ouderbeleidsplan opstellen met daarin o.a.:

- a) Een beschrijving van de wijze waarop en waarover ouders worden betrokken (bij de VVE);
- b) Een beschrijving van de manier waarop men stimuleert dat ouders thuis ontwikkelingsbevorderende activiteiten met hun kinderen doen;
- c) Een beschrijving van de manier waarop ouders geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

Verder willen we dat de volgende onderdelen een plek krijgen in het ouderbeleidsplan:

- d) De wijze waarop ouders geïnformeerd worden over de wederzijdse verwachtingen die gelden in het Nederlandse opvang- en onderwijssysteem. Dat betekent dat ouders in een zo vroeg mogelijk stadium geïnformeerd worden over de wijze waarop het Nederlandse educatieve stelsel is ingericht en welke rol de ouders daarin spelen. We willen met het vergroten van de betrokkenheid van de ouder een bewustzijn creëren dat het gezin essentieel is voor de ontwikkeling gedurende de schoolloopbaan van de leerling.
- e) Op welke wijze wordt een verbinding gemaakt met de ondersteuning van ouders zelf, met name wanneer het gaat om minder stimulerende of onveilige gezinssituaties. Daarbij kan een link gelegd worden met de bestaande zorgroutes en zorgafspraken.

Tenslotte vragen we de bibliotheek een voorstel te doen op welke wijze zij ouders thuis kunnen ondersteunen en begeleiden in het voorlezen van hun kinderen. Kinderopvang en onderwijs kunnen dan op grond van hun bekendheid met de thuissituaties kinderen aanmelden voor een thuisaanpak.

i. Aanpak nieuwkomers

Eén van de twee doelgroepen waar dit plan zich op focust is de groep nieuwkomers. Deze hebben per definitie een achterstand in de Nederlandse taal.

De realiteit is dat er steeds meer kinderen van niet Nederlandse afkomst een plek in het Sliedrechtse onderwijs nodig hebben. Deze groep is onder te verdelen in vier groepen:

1. Expats. Dit zijn kinderen waarvan de ouders naar Nederland komen om te werken. Zij wonen in de wijk en melden hun kind bij de school aan.
2. Statushouders. Dit zijn kinderen waarvan de ouders een verblijfsvergunning hebben ontvangen. Zij wonen in de wijk en melden hun kind bij de school aan.
3. Asielzoekers/vluchtelingen. Dit zijn kinderen waarvan de ouders in Nederland asiel hebben aangevraagd, maar nog niet hebben verkregen. Zij wonen in een AZC en krijgen daar onderwijs.
4. Oekraïense vluchtelingen. Oekraïners mogen vanwege hun Europese status vrij in de Europese Unie verblijven. Zij hoeven geen asiel aan te vragen en hebben daarmee een aparte status ten opzichte van andere vluchtelingen.

De huidige aanpak is dat er binnen Sliedrecht een tweetal Wereldklassen is ingericht. Daarover is het volgende opgenomen:

Het doel van de wereldklas is: Het aanbieden van een "taalbad", waar leerlingen versneld de Nederlands taal leren, waardoor zij na een jaar kunnen doorstromen naar een reguliere groep.

Het is dus een tijdelijke voorziening.

Het Rijk bekostigt uiteraard ook de leerlingen in de Wereldklas. De praktijk leert echter dat leerlingaantallen gedurende het schooljaar fluctueren, doordat het aantal deelnemende kinderen in

de gemeente niet stabiel is. De subsidie die de gemeente verleent, is bedoeld om financiële onzekerheden met betrekking tot de Wereldklas weg te nemen. Hierdoor blijft de aanpak van taalachterstanden voor deze doelgroep gegarandeerd en blijft de taalexpertise voor Sliedrecht behouden.

Visie gemeente:

We zien de wereldklas als een gemeentelijke voorziening. Dat betekent dat er op één plek in de gemeente een gesubsidieerde plek komt waar de nieuwkomers een tijdelijk taalbad kunnen krijgen. We willen daarmee de specifieke kennis die nodig is voor onderwijs aan deze groep kinderen centreren. Op dit moment wordt de wereldklas nog op 2 plekken aangeboden. We vragen de beide schoolbesturen hun krachten te bundelen en tot één gespecialiseerd aanbod te komen. Daarbij willen we de optie onderzoeken om de wereldklas los te koppelen van locaties waar al veel achterstanden zijn.

8. Relatie onderwijsachterstandenplan met andere beleidsterreinen

Jeugdbeleid

In Sliedrecht werken opvang, onderwijs en zorgpartijen veel samen om kinderen (en gezinnen) de juiste zorg te bieden. De wijze waarop dat gebeurt, is vastgelegd in de zogenaamde zorgroutes. Op grond van deze routes is voor iedereen in de zorgketen duidelijk wat er moet gebeuren wanneer er sprake is van een zorgvraag. In de routes staan de stappen die genomen dienen worden en de contactpersonen per organisatie. Essentieel voor een goede zorglijn is dat de professionele partijen elkaar kennen en met elkaar samenwerken. In het voorliggende onderwijsachterstandenplan verstevigen we de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang middels de locatieplannen. De zorgstructuur maakt ook deel uit van de locatieplannen.

Bestaanzekerheid

De ontwikkeling van kinderen gebeurt uiteraard niet alleen binnen een educatieve setting zoals het onderwijs en de kinderopvang. Het gezin vormt een heel belangrijke factor in de ontwikkeling. Het maakt nogal uit of een kind in een gezinssituatie zit waarin armoede en schulden wel of geen rol spelen, of waar ouders goed of minder goed in staat zijn hun kinderen te begeleiden en te faciliteren bij hun ontwikkeling. Factoren zoals armoede, gezondheid, laaggeletterdheid, huiselijk geweld en schuldproblematiek kunnen er voor zorgen dat een kind niet volledig bezig kan zijn met de eigen ontwikkeling.

Hoewel aanpak van deze problematiek niet binnen de scope van het onderwijsachterstandenplan valt draagt het plan wel bij aan het stimuleren van de kansengelijkheid op het vlak van de taalontwikkeling. Daarnaast willen we de betrokkenheid van de ouders bij de ontwikkeling van hun kinderen en het besef van hun rol daarin vergroten. Daarmee willen we doorbreken dat zaken als armoede en laaggeletterdheid van generatie op generatie wordt doorgegeven. We hopen de kansen van de Sliedrechtse kinderen op een betere toekomst te bevorderen.

9. Overlegstructuur

Het overleg rond het onderwijsachterstandenplan en de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is geregeld in verschillende gremia. De gemeente is hierbij in de overleggen de regievoerder waar het gaat om de onderwerpen die de onderwijsachterstanden aangaan.

- a. VVE werkgroep. Deze wordt geïnitieerd door de gemeente. Dit overleg bestaat uit vertegenwoordigers van onderwijs (incl. het samenwerkingsverband), kinderopvang, Bonkelaarhuis en gemeente. De werkgroep werkt hele concrete vragen uit over bijvoorbeeld:

- Hoeveel kinderen met een geconstateerde taalachterstand worden wel/niet bereikt.
 - Hoe wordt het bereik vergroot.
 - Hoe verloopt de toeleiding en wat kan verbeterd worden.
 - Hoe sluit de kinderopvang en het onderwijs zo goed mogelijk aan op de Sliedrechtse zorgstructuur en andersom.
- b. BOS-overleg. Dit overleg bestaat uit vertegenwoordigers van de kinderopvang, de directeurs van het onderwijs (Primair onderwijs, Voortgezet onderwijs, Speciaal onderwijs), het samenwerkingsverband en de gemeente. Dit overleg behandelt onderwerpen die onderling, stedelijk spelen en is tevens voorbereidend op het bestuurlijk overleg. Onderwerpen die de onderwijsachterstanden bepalen worden door de gemeente geagendeerd.
- c. Bestuurlijk LEA (Lokaal Educatieve Agenda) overleg.
Dit overleg wordt geïnitieerd door de gemeente. In dit overleg zitten de vertegenwoordigers van bevoegd gezag van de scholen voor het primair en voortgezet onderwijs, het samenwerkingsverband, de gemeente en de bestuurders van de kinderopvangorganisaties die de voorschoolse educatie uitvoeren. Dit overleg wordt viermaal per jaar georganiseerd. Minstens eenmaal per jaar komen de volgende onderwerpen uitgebreid op de agenda:
- Het voorkomen van segregatie.
 - Het bevorderen van integratie.
 - De afstemming over inschrijvings- en toelatingsprocedures en de uit het overleg voortvloeiende voorstel van de schoolbesturen om tot een evenwichtige verdeling van leerlingen met een onderwijsachterstand over de scholen te komen.
 - Het bestrijden van onderwijsachterstanden (beleid) met o.a. de doelgroep definitie, het bereik, de toeleiding, de doorgaande lijn en de resultaten van de voorschoolse educatie.
 - Verdeling peuters met een VE-indicatie (indicatie voor voorschoolse educatie) over de verschillende locaties.

10. Financiën

j. Verdeelsystematiek locatieplannen

Zie hiervoor de onderstaande begroting. Bij de verdeling van de middelen voor de locatieplannen is uitgegaan van het uitgangspunt dat de middelen ingezet worden waar dat het hardste nodig is. Op grond daarvan worden de drie locaties met een hoge onderwijsachterstandsscore benoemd als "brandpuntlocaties", te weten:

OBS De Wilgen/Wasko	579
Prins Willem Alexander/Partou	341
OBS Henri Dunantschool/Wasko	184
Totaal	1.104

Voor deze locaties wordt een extra budget gereserveerd. Wanneer er een verdeling wordt gemaakt op grond van de onderwijsachterstandsscore, wordt de verdeling als volgt (bij een rekenvoorbeeld van een extra budget van € 250.000):

OBS De Wilgen/Wasko	€ 131.233
Prins Willem Alexander/Partou	€ 77.289
OBS Henri Dunantschool/Wasko	€ 41.478

Totaal	€ 250.000
--------	-----------

Voor de overige zes locaties wordt een budget van € 25.000, - per locatie gereserveerd, te weten:

- Locatie Calvijnschool/Wasko
- Locatie Oranje-Nassau/Wasko
- Locatie Roald Dahl/Wasko
- Locatie Anne de Vries Deltalaan/Partou
- Locatie Anne de Vries Menuet/Partou
- Locatie Prins Willem Alexander Waalslaan/Partou

Noot: Aan bovenstaande budgetten, net zoals de budgetten in de begroting kunnen geen rechten ontleend worden. Het zijn slechts bedragen om inzicht en richting te geven. De definitieve subsidiebedragen worden in de subsidieregelingen die volgen na vaststelling van het plan opgenomen.

k. Toe- en afname rijksmiddelen

Toename rijksmiddelen en/of restantmiddelen

Bij een toename van rijksmiddelen, of wanneer er middelen in een voorgaand subsidiejaar niet zijn uitgegeven, kunnen deze middelen ingezet worden t.b.v. de locatieplannen. Daarbij kan de volgende verdeling gehanteerd:

- 60% van het bedrag gaat naar de brandpuntlocaties. Verdeling gebeurt vervolgens op grond van zwaarte van onderwijsachterstandsscores.
- 40% van het bedrag gaat naar de overige locaties. Dit deel wordt gedeeld door het aantal locaties en naar beneden afgerond op € 500, -.

Afname rijksmiddelen

Bij een afname van middelen zal zoveel mogelijk gecompenseerd worden vanuit eventuele restantmiddelen uit voorgaande jaren. Vervolgens zal gekeken worden naar de prioriteiten (prioriteitenlijst kolom 1 begroting) die de gemeente heeft m.b.t. het budget. Hoogste prioriteit hebben de onderwerpen die wettelijk geregeld moeten zijn. Lage prioriteiten zijn de onderwerpen die ook op andere wijzen gefinancierd (kunnen) worden, omdat er bijvoorbeeld ook middelen van schoolbesturen voor ingezet worden.

Definitieve beschikking SPUK 2024	€ 1.078.046
Gemeentelijke middelen	€ 185.000
Beschikbare middelen in 2024	€ 1.263.046

Prioriteit gemeente	OAB uitgaven	2024	2025	2026	2027	2028
1	VVE subsidie kinderopvang	€ 634.000	€ 665.700	€ 698.985	€ 733.934	€ 770.631
10	Schakelklassen scholen	€ 80.000	€ 80.000	€ 80.000	€ 60.000	€ 60.000
	IB-ers op 9 locaties	€ 37.500	€ 37.500	€ 37.500	€ 0	€ 0
9	Wereldklassen op 1 locatie	€ 62.000	€ 62.000	€ 62.000	€ 40.000	€ 40.000
	Bibliotheek op school	€ 101.175	€ 71.076	€ 17.769	€ 0	€ 0
6	Boekstartcoach	€ 6.200	€ 6.200	€ 6.200	€ 6.200	€ 6.200
	Kinderkrant	€ 4.579	€ 4.579	€ 0	€ 0	€ 0
3	JGZ vve toeleiding	€ 7.994	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000	€ 8.000
	Verbeteren toeleiding		€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
11	Samenwerkingsverband voorschool trajecten	€ 2.400	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
12	LOGO online	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
2	Sociaal Emotionele Indicatie	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
	Cursus gebarentaal Wasko + Partou	€ 2.400				
13	Overige	€ 70.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
	Totaal	€ 1.031.248	€ 1.018.055	€ 993.454	€ 931.134	€ 967.831

Verschil inkomsten en uitgaven	€ 231.798	€ 244.991	€ 269.592	€ 331.912	€ 295.215
--------------------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

	Extra ogv onderwijsachterstandenplan					
4	Peutermonitor	€ 28.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000	€ 18.000
6	Scholingsbudget kinderopvang incl. Verletkosten		€ 25.000	€ 25.000	€ 20.000	€ 20.000
5	Locatiebudgetten brandpuntlocaties		€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
7	Locatiebudgetten overige locaties		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
8	Ouderbetrokkenheid door overige organisaties		€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000

Totaal extra uitgaven	€ 28.000	€ 468.000	€ 468.000	€ 463.000	€ 463.000
-----------------------	----------	-----------	-----------	-----------	-----------

<i>Restant na extra uitgaven</i>	€ 203.798	-€ 223.009	-€ 198.408	-€ 131.088	-€ 167.785
----------------------------------	-----------	------------	------------	------------	------------

<i>Restantbudget per 1 januari 2024</i>	€ 527.000
---	-----------

<i>Totaal restant</i>	€ 730.798	€ 507.789	€ 309.381	€ 178.293	€ 10.508
-----------------------	-----------	-----------	-----------	-----------	----------

CONCEPT

Bijlage: Samenwerkingsovereenkomst VVE Sliedrecht 2021

De ondergetekenden:

1. De gemeente Sliedrecht, gelet op het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders van Sliedrecht, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder van Onderwijs, de heer P. Vat;
2. Het bestuur van de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht, gevestigd in Papendrecht, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw C. Ligt;
3. Het bestuur van de Vereniging Christelijk Onderwijs Papendrecht en Sliedrecht, gevestigd in Sliedrecht, in deze vertegenwoordigd door de heer W.J. Dunsbergen;
4. Het bestuur van Johannes Calvijnsschool, gevestigd in Sliedrecht, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw N. van den Dool;
5. De directie van Wasko Kinderopvang, gevestigd in Papendrecht, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer R. Vegter;
6. De directie van Eigenwijs Kinderopvang, gevestigd in Alblasserdam, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H.G. Verloop;
7. Het bestuur van Jong JGZ, gevestigd in Dordrecht, in deze rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw M.M.W. Arts.

Overwegende dat:

1. Het Rijk middelen aan de gemeente Sliedrecht beschikbaar stelt voor het bestrijden van onderwijsachterstanden bij jonge kinderen;
2. De gemeente deze Rijksmiddelen zo effectief mogelijk wil inzetten;
3. De Wet OKE verantwoordelijkheden met zich meebrengt voor gemeenten, organisaties voor Peuteropvang en schoolbesturen op het gebied van kwaliteit en bereik van de voor- en vroegschoolse educatie en het waarborgen van de doorgaande lijn;
4. Gemeente, schoolbesturen, en organisaties voor Peuteropvang gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de afstemming tussen voorschoolse en vroegschoolse periode;
5. De genoemde partijen als gelijkwaardige professionele organisaties transparante afspraken willen maken over te bereiken doelen, meetbare resultaten, operationele afstemming van activiteiten, en informatie-uitwisseling rondom de voor- en vroegschoolse educatie;
6. De genoemde partijen zich gezamenlijk willen inspannen om de tot op heden behaalde resultaten te borgen en het VVE-aanbod in de toekomst verder willen door ontwikkelen binnen de (financiële) kaders die het Rijk hiervoor stelt.

Tevens overwegende dat:

In 2021 de 'Onderwijsvisie Sliedrecht 2021-2025' wordt vastgesteld met onder andere de volgende (gezamenlijke) ambities:

- A. Sliedrecht bestrijdt laaggeletterdheid door de signalering en aanpak van taalachterstanden voor aanvang van groep 3.
- B. Sliedrecht wil dat zo veel mogelijk kinderen naar een voorschool in de buurt gaan.
- C. Vanuit het gedachtegoed van (I)KC-vorming en de voordelen die dit biedt, moet in elke Sliedrechtse school genoeg ruimte zijn voor een voorschools aanbod.

Zijn als volgt overeengekomen:

Artikel 1: Doel samenwerkingsovereenkomst

Deze samenwerkingsovereenkomst heeft als doel om afspraken te maken over (1) het doel van de samenwerkingsovereenkomst, (2) de definities van (doelgroep)kinderen die in aanmerking komen voor een VVE-programma, (3) het bereik en de toeleiding, (4) de gebruikte VVE-programma's, (5) schakelklassen, (6) de doorgaande lijn, (7) ouderbetrokkenheid, (8) kwaliteit, (9) monitoring & resultaten, (10) privacy, (11) de organisatie (12) en evaluatie van de voor- en vroegschoolse educatie in de gemeente Sliedrecht ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden en het versterken van de doorgaande leerlijn. Daarnaast zal deze samenwerkingsovereenkomst als kader dienen voor subsidiegesprekken.

Artikel 2: Definities (doelgroep)kinderen

1. De doelgroep van het VVE-beleid wordt gevormd door:

Alle kinderen woonachtig in Sliedrecht in de leeftijd vanaf 2,5 jaar die een VVE-indicatie ontvangen van het consultatiebureau. Deze indicatie wordt afgegeven op basis van een vastgestelde taalachterstand. Voor het bepalen hiervan wordt gebruik gemaakt van het Van Wiechen Ontwikkelingsonderzoek waarbij gemeten wordt op:

- Achterstand communicatie;
- Achterstand Nederlands.

2. De doelgroep voor de schakelklas wordt gevormd door:

Alle kinderen woonachtig in Sliedrecht in groep 1 en 2 waarbij de IB'er van de school waar het kind onderwijs geniet een grote achterstand in de Nederlandse taal heeft geconstateerd. Deze achterstand moet aantoonbaar worden gemaakt d.m.v. de TAK-toets passieve woordenschat. Hierbij komt het kind in aanmerking voor de schakelklas als:

- Bij het eerste meetmoment op de leeftijd van 4 jaar en 3 maanden de passieve woordenschat lager is dan 1000 woorden, wat aangetoond wordt door score E of D;
- Bij het tweede meetmoment begin groep 2 de passieve woordenschat lager is dan 2000 woorden, wat aangetoond wordt door score E of D;
- Dit het geval is voor 20% of meer van het totaal aantal kinderen in groep 1 en 2 op één school(locatie).

Artikel 3: Bereik en toeleiding

Er wordt een actieve inzet gepleegd om bij voorkeur de hele doelgroep te bereiken¹⁷. Om dit te realiseren worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

Het consultatiebureau:

- De medewerker van het consultatiebureau stelt vast of een kind conform de beschrijving van de doelgroep tot de doelgroep van het VVE beleid behoort;
- Geeft op basis van deze signalering een VVE-indicatie af aan de ouders met daarop tenminste
 - a. De gegevens van het kind;
 - b. Een uniek indicatienummer;

¹⁷ De gemeente Sliedrecht ontvangt momenteel (2021) € 749.321,- per jaar voor de invulling van het VVE-beleid. Deze middelen bieden dekking voor maximaal 80 VVE-plekken in de voorschoolse periode. Streven is om de bezetting van de beschikbare groepen op minimaal 90% te houden.

- c. Het indicatiebesluit;
- d. Handtekening van ouders waarmee zij aangeven kennis te hebben genomen van:
 - het delen van informatie tussen de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en voorschool c.q. basisschool;
 - deelname aan het volledige programma (d.w.z. 16-uurs aanbod en activiteiten t/m groep 2 van de basisschool);
 - de verwachting dat ouders actief deelnemen aan eventuele (ouder)activiteiten.
- e. Handtekening van ouders waarmee zij aangeven de intentie te hebben om:
 - In te stemmen met een overdracht tussen voorschool en basisschool in het kader van VVE.
- VVE-geïndiceerde kinderen worden op een adequate manier toegeleid van het consultatiebureau naar een voorschool met een VVE-programma. De contacten met de voorscholen worden door het consultatiebureau onderhouden;
- Informeert alle ouders over het bestaan en belang van de voorschool bij het 11 maanden consult. Informeert alle ouders van doelgroepkinderen bij het 28 maanden consult en zo nodig op latere leeftijd over het VVE-aanbod en het belang van dit aanbod.;
- Het consultatiebureau verwijst bij het afgeven van een VVE indicatie naar de websites van Wasko en Eigenwijs of geeft de contactgegevens van de verschillende voorscholen mee als het geïndiceerde kind nog niet bij een voorschool ingeschreven staat;

De voorschoolse voorzieningen:

- Observeren op basis van een erkend kindvolgsysteem welk kind extra ondersteuning kan gebruiken en vragen ouder(s) om toestemming om samen het formulier 'verzoek tot extra consultatie' in te vullen en te mailen naar het consultatiebureau;
- Melden bij aanvang van deelname van een geïndiceerd doelgroepkind aan het VVE-aanbod, deze deelname bij het consultatiebureau o.v.v. het unieke indicatienummer;
- Melden voortijdige beëindiging van VVE bij het consultatiebureau;

De scholen:

- Observeren op basis van een erkend kindvolgsysteem welk kind extra ondersteuning kan gebruiken;
- Motiveren ouder(s) van doelgroepkinderen actief om hun kind deel te laten nemen aan een schakelklas als die aanwezig is;

De gemeente:

- Verstrekt bij elke geboorteaangifte informatie over het consultatiebureau aan de aangever en speelt de gegevens van het kind en de ouders door aan het consultatiebureau;
- Schrijft jaarlijks de ouders van alle kinderen die in het daaropvolgend kalenderjaar 2 jaar oud zullen worden aan waarbij het totale voorschoolse aanbod in de gemeente onder de aandacht wordt gebracht.

Allen:

- Communiceren op hun websites en via andere communicatiemiddelen actuele informatie over de voor- en vroegschoolse educatie.

Artikel 4: VVE-programma voor- en vroegschoolse periode

Voor- en vroegscholen doen een VVE-aanbod aan doelgroepkinderen dat aansluit bij de wettelijke kaders.

Voor de voorscholen betekent dit o.a. dat hun aanbod moet bestaan uit tenminste:

- Een totaal aanbod van 960 uur over 1,5 jaar (voor een peuter van 2,5 tot 4 jaar) waarbij alleen de eerste 6 uur per dag worden meegerekend in het totale aanbod;
- Begeleiding van een VVE-groep door, conform kind-leisterratio vereist aantal professionele VVE-gecertificeerde leiders/sters of leiders/sters die binnen 3 maanden starten met een erkende VVE scholing.

Artikel 5: Schakelklassen

1. Binnen de schakelklassen wordt gebruik gemaakt van een door het Nederlands Jeugd Instituut erkend VVE-programma;
2. Alle deelnemende leerlingen worden bij 4 jaar en 3 maanden, begin groep 2 en eind groep 2 getoetst (TAK-toets). Resultaten worden geanonimiseerd opgenomen in de subsidieverantwoording;
3. Er worden aanvullende activiteiten gedaan om de beheersing van de Nederlandse taal te bevorderen, o.m. met behulp van Logo 3000;
4. De leerkracht of onderwijsassistent van de schakelklas heeft aantoonbare kennis van het gebruikte VVE programma en/of woordenschat didactiek;
5. In de vroegschool moet 20% van de leerlingen in de schakelklasdoelgroep vallen voordat de school in aanmerking komt voor de schakelklassubsidie. Bij lagere aantallen moeten taalachterstanden intern worden opgevangen door de IB'er en het reguliere onderwijs;
6. Een schakelklasleerling die bij het meetmoment begin groep 2 niet meer achterloopt in passieve woordenschat, neemt dat schooljaar geen deel aan de schakelklas.

Artikel 6: Doorgaande lijn

Voorschoolse voorzieningen en schoolbesturen realiseren gezamenlijk een doorgaande lijn van voor- naar vroegschool door te streven naar:

1. (1) afstemming VVE-programma, (2) warme overdracht tussen voorschool en vroegschool, (3) de wijze waarop met ouders wordt omgegaan (ouderbetrokkenheid), (4) de interne begeleiding en zorg (vroegsignalering) en (5) pedagogische en didactische afstemming;
2. Een volledige en warme dossieroverdracht van alle VVE-kinderen door het overdragen van (1) een volledig ingevulde VVE-indicatie (2) het overdrachtsformulier (3) een overdracht vanuit het gebruikte kindvolgsysteem.
3. De scholen maken gebruik van de bevindingen en resultaten van de voorschool;
4. De overgedragen gegevens van kinderen worden tot 2 jaar nadat het kind de voorschool heeft verlaten bewaard en aansluitend vernietigd;
5. Er is afstemming tussen voorschool en vroegschool op het gebied van de toegepaste methode en/of het toegepaste observatie-instrument.

Artikel 7: Ouderbetrokkenheid

De instellingen die voor- en vroegschoolse educatie aanbieden stellen een ouderbeleidsplan op, waarin de volgende dingen zijn opgenomen:

1. Een beschrijving van de wijze waarop en waarover ouders worden betrokken (bij de VVE);
2. Een beschrijving van de manier waarop men stimuleert dat ouders thuis ontwikkeling-bevorderende activiteiten met hun kinderen doen;
3. Een beschrijving van de manier waarop ouders geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind.

Artikel 8: Kwaliteit

Om de kwaliteit van de VVE-activiteiten te waarborgen moet(en):

1. Alle pedagogisch medewerkers op de voorscholen worden gekwalificeerd op (tenminste) taalniveau 3F (spreken en lezen);
2. Alle pedagogisch medewerkers zijn gecertificeerd of starten binnen 3 maanden met een scholing, conform geldende wet- en regelgeving, in het werken met het gecertificeerde VVE-programma waarmee op de betreffende locatie wordt gewerkt;
3. De kwaliteit van de VVE wordt periodiek beoordeeld door de GGD en Inspectie van het Onderwijs;
4. Zoveel mogelijk gestreefd worden naar gemengde groepen (VVE/Regulier).

Artikel 9: Monitoring en resultaten

De doelstelling is het vroegtijdig signaleren van kinderen met een achterstand in de taalontwikkeling, zodat zo snel mogelijk de taalontwikkeling van deze kinderen kan worden gestimuleerd. Streven is om alle kinderen zonder taalachterstand te laten beginnen aan groep 3 van het basisonderwijs en daarmee de kansen op een succesvolle onderwijs carrière van deze kinderen te vergroten.

Om deze doelstelling te behalen, worden de volgende monitor- en resultaatafspraken gemaakt:

1. Voor de voorschool wordt ernaar gestreefd dat minstens 80% van de VVE-geïndiceerde peuters, die met een taalontwikkelingsachterstand instromen op de voorschool, een inhaalslag ten opzichte van zichzelf heeft gemaakt op spraak- en taalontwikkeling bij uitstroom. Dit blijkt op basis van een kindvolgsysteem uit één van de volgende:
 - a. Een afname van 2 maanden in achterstand op het gebied van taalontwikkeling bij uitstroom ten opzichte van instroom;
 - b. Een procentuele toename in taalvaardigheden bij uitstroom ten opzichte van twee eerdere meetmomenten.
2. De voorschool rapporteert jaarlijks voor 1 juli aan de gemeente over de voortgang van de doelgroepkinderen door middel van een geanonimiseerd jaaroverzicht. Dit overzicht bevat per VVE-geïndiceerde peuter het uniek indicatienummer en één van de volgende:
 - a. De achterstand in maanden op spraakontwikkeling en ontluikende geletterdheid bij minimaal instroom en uitstroom;
 - b. De procentuele beheersing van taal gerelateerde vaardigheden bij minimaal instroom en uitstroom.
3. Voor de vroegschool wordt ernaar gestreefd dat minstens 80% van de VVE-geïndiceerde kleuters geen taalachterstanden hebben die de start van groep 3 van het basisonderwijs belemmeren. Dit blijkt uit:
 - a. Het ontbreken van een taalachterstand volgens het door de vroegschool gebruikte kindvolgsysteem op meetmoment eind groep 2;
 - b. Wat vastgesteld wordt aan de hand van de beschikbare informatie op het gebied van taalontwikkeling in het gebruikte kindvolgsysteem, namelijk bij:
 - i. KIJK! mondelinge taalontwikkeling, auditieve taalontwikkeling en beginnende geletterdheid;
 - ii. BOSOS taalontwikkeling, auditieve ontwikkeling en ontwikkeling van de leesvoorwaarden;
 - iii. ParnasSys Leerlijnen interactief taalgebruik en beginnende geletterdheid;
 - iv. OVM ontwikkelgebied taal.
4. De vroegschool rapporteert jaarlijks voor 1 juli aan de gemeente het percentage VVE-geïndiceerde kinderen dat eind groep 2 geen taalachterstand (meer) heeft die de start van groep 3 belemmert.
5. De vroegschool met een schakelklas rapporteert jaarlijks voor 1 juli bij de subsidieverantwoording van het voorafgaande kalenderjaar over de voortgang van de schakelklaskinderen. Deze rapportage bevat:
 - a. Een geanonimiseerde lijst van de schakelklasleerlingen;

- b. Per schakelklasleerling de scores van de TAK-toets onderdeel passieve woordenschat op de meetmomenten 4 jaar 3 maanden, begin groep 2 en eind groep 2.
6. Het consultatiebureau rapporteert jaarlijks voor 1 april aan de gemeente. Deze rapportage geeft tenminste inzicht in van het voorafgaande kalenderjaar:
 - a. Het aantal afgegeven indicaties;
 - b. Deelnamepercentage van afgegeven indicaties;
 - c. Redenen voor niet-deelname na afgegeven indicaties.
7. Het bereik en de voortgang van doelgroepkinderen in Sliedrecht wordt door de gemeente inzichtelijk gemaakt en jaarlijks in de LEA besproken.

Artikel 10: Privacy

1. Bij het verstrekken van een VVE-indicatie op het consultatiebureau tekenen de ouders dat zij kennis hebben genomen van de afspraken rondom de VVE-regeling.
2. Bij het verstrekken van een VVE-indicatie op het consultatiebureau tekenen de ouders dat zij de intentie hebben om mee te werken aan een (warme) overdracht tussen voorschool en basisschool;
3. Wanneer ouders geen toestemming geven voor het uitwisselen van gegevens over het kind, wordt er wel een VVE-indicatie afgegeven, maar worden er geen andere gegevens aan de voorschool c.q. basisschool gegeven;
4. Wanneer ouders aan de voorschool geen toestemming geven voor dossieroverdracht naar de basisschool wordt dat gehonoreerd. De wettelijke verplichte gegevensoverdracht (het VVE-programma dat is gevolgd en het aantal maanden dat dit programma is gevolgd) vindt wel plaats. De ouders krijgen een kopie van deze melding.

Artikel 11: Organisatie

1. Eenmaal per jaar vindt in de LEA een terugkoppeling van de bereikte doelstellingen voor VVE plaats;
2. Daarbij zijn onderwijsbesturen, besturen van organisaties voor Peuteropvang en gemeente aanwezig;
3. Vier keer per jaar vindt er een VVE-stuurgroep plaats om verder te werken aan de kwaliteit van de VVE in Sliedrecht.

Artikel 12: Evaluatie

De kwaliteit van de VVE wordt jaarlijks geëvalueerd door de werkgroep VVE. Onderwerpen die aan de orde komen in deze evaluatie zijn in ieder geval:

- Bereik, toeleiding & overdracht;
- Resultaten;
- Subsidies.

Artikel 13: Intrekking oude samenwerkingsovereenkomst

De samenwerkingsovereenkomst VVE Sliedrecht 2017 wordt ingetrokken.

Artikel 14: Geldigheid

De samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd vanaf 01-01-2021. De samenwerkingsovereenkomst vervalt automatisch zodra het Rijk de financiering van het onderwijsachterstandenbeleid staakt of aanpast. Alsdan kan besloten worden de overeenkomst (in aangepaste vorm) voort te zetten of de inzet op VVE te staken.

College van B&W van de gemeente Sliedrecht
t.a.v. de heer T. Kivits
Postbus 16, 3360 AA Sliedrecht.
Cc: Daniëlle Vleugel

Datum: 27-6-2024
Betreft: Advies Onderwijsachterstandenbeleid

Geachte heer Kivits, beste Ton,

In een email (24-5-2024) heeft u via Daniëlle Vleugel onze Adviesraad gevraagd een advies uit te brengen op een concept stuk "Onderwijsachterstandenbeleid (versie 5, 16 mei 2024)". Door vakanties van de voorzitter en ondersteuner is de vraag even blijven liggen. In de vergadering van 11 juni hebben we het concept stuk in de Adviesraad besproken.

Allereerst willen wij aangeven dat wij het stuk moeilijk leesbaar vinden. U noemt het een beleidsplan, maar pas in hoofdstuk 8 gaat het over het beleid. Eerder staat er wel (in hoofdstuk 5) dat de gemeente een beleidsnotitie gaat schrijven, het is ons dan niet duidelijk of daarmee deze notitie bedoelt wordt of iets anders. Wat betreft de opbouw; deze vinden we onduidelijk. De inleiding gaat uit van een hele algemene omschrijving van het probleem en waarom onderwijsachterstandenbeleid belangrijk is. Hoofdstuk 2 beschrijft de wettelijke taak die de gemeente heeft, pas in hoofdstuk 7 wordt de probleemschets van Sliedrecht gegeven. De visie komt pas nadat beschreven is wat de gemeente doet en gaat doen. Daarmee komt het op ons niet als een gedegen beleidsplan over.

Onderstaand vind u onze opmerkingen/commentaren/aanbevelingen wat betreft de inhoud:

1. Wat wij missen in de notitie is voldoende aandacht voor de ouders van kinderen die niet naar de kinderopvang gaan. Graag zien wij dat deze groep duidelijk wordt vermeld, en dat er maatregelen komen om die kinderen te vinden en te helpen.
2. In par. 3 wordt vermeld "Afspraken over segregatie/integratie, leerlingenstromen en inschrijving zijn niet gemaakt". Een eerste stap naar verbetering is om WEL afspraken te maken (en deze dan te bespreken). Zie ook bij 1. Inleiding "Helaas blijkt uit de praktijk dat de taalontwikkeling niet bij alle kinderen gelijk loopt".
3. In 4 constateert u dat er nog veel meer gebeurt, maar dat er samenhang ontbreekt in de subsidies. Duidelijk wordt dat alle inzet en inspanningen tot nu toe niet tot het gewenste resultaat leiden. De grote vragen 'waarom niet' en 'hoe dan wel' zullen nadrukkelijk aandacht moeten krijgen voor resultaat.
4. Bij 5 is sprake van een volgorde van onderwerpen – daaruit maken wij op dat er een bepaalde prioritering is; maar volgens ons zou je moeten beginnen met het opstellen van beleid en daaropvolgend de subsidieregelingen herijken.
5. In 6 is sprake van "maatschappelijke partners". Graag zien wij die benoemd, zodat duidelijk wordt welke dit zijn. Zijn het bijvoorbeeld ook kerkgenootschappen, moskeeën, verenigingen?
6. Bij uitgangspunt 4 in par. 6 is sprake van vraaggericht. De vraag is wie de vragen formuleert: de ouders, het consultatiebureau, de voorschoolse leiding? En hoe worden die vragen opgehaald?
7. De Adviesraad onderschrijft het uitgangspunt van 6. Hoge kwaliteit; dit vinden wij belangrijk.
8. Inzake financiële kaders: wat wordt de opstelling van de gemeente als op de rijksmiddelen wordt gekort?

9. Wij ondersteunen het uitgangspunt 9 van eenvoud, en zijn nieuwsgierig hoe dit wordt uitgewerkt.
10. De overzichten/tabellen in 7 zijn niet echt duidelijk en leesbaar. Graag zien wij een nadere duiding van wat in de tabellen wordt beschreven. Waarom ontbreekt de Henri Dunantschool in de middelste tabel?
11. In 8 wordt verwezen naar de eisen uit de Wet: is het mogelijk die eisen op te nemen in deze notitie (evt. in een bijlage)?
12. In punt 1 wordt vermeld dat "ze allemaal" naar de peutergroepen gaan. Dat onderschrijven wij volledig.
13. Inzake de doelgroep definitie: zie ook onze opmerking bij uitgangspunt 4 in par 6. hiervoor. Betrek ook de ouders bij het ophalen van informatie.
14. In dit plan (8.2) lijkt het dat men tevreden is met een resultaat van 87,5%. Maar wordt wel vermeld dat het streven is dat de kinderen "allemaal" naar de peutergroep gaan. De Adviesraad is van mening dat er gestreefd zou moeten worden naar een groter bereik. Of streeft men naar een bereik van 95% zoals verderop bij 8.2 genoemd wordt?
15. Bij 8.3. is voor ons niet duidelijk wat de rol van de maatschappelijke partners is, graag zien wij dit aangevuld (zie ook onze opmerking bij 6. Over maatschappelijke partners).
16. Wij adviseren de locatieplannen (8.4) eenduidig en eenvoudig te houden.
17. Als voorwaarde wordt hier de ouderbetrokkenheid bij genoemd – de vraag is op welke wijze de inspanningen van ouders wordt benoemd.
18. In 8.5 wordt verwezen naar de samenwerkingsovereenkomst. Maar in art. 6 van die overeenkomst missen wij wie een regierol heeft. Dit graag benoemen.
19. Zoals hierboven ook aangegeven vindt de Adviesraad de rol en taken van ouders zeer belangrijk. De ouders zullen in het plan van aanpak een prominente plaats moeten innemen.
20. De Adviesraad adviseert de groep nieuwkomers (8.7) goed te monitoren qua resultaat en effectiviteit.
21. In 8.9 worden diverse afkortingen gebruikt, de niet-ingewijden zullen die niet kennen. Graag aandacht voor het toelichten van afkortingen.

Tenslotte; de Adviesraad geeft nog de volgende aandachtspunten:

- Zorg voor voldoende capaciteit om dit beleid goed uit te voeren.
- Geef extra focus aan kinderen waarvan de ouders zelf niet/gebrekkelijk Nederlands spreken (leren voorlezen). Gebruik daar eventueel stimulansen/prikkels bij.
- Evalueer regelmatig op de effecten van het beleid.
- Overweeg gebruik te maken van bestaande (landelijke/ erkende) programma's.

Wij hopen u hiermee voldoende input gegeven te hebben. Veel succes met het vervolg.

In afwachting van uw reactie,

Jan Trapman, voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht.

Gemeente
Sliedrecht

Adviesraad Sociaal Domein Sliedrecht
t.a.v. de voorzitter, dhr. J. Trapman
SLIEDRECHT

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht
Postbus 16
3360 AA Sliedrecht

T (0184) 14 0184
F (0184) 41 2769
gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

Geachte heer Trapman,

Op 27 juni jl. hebben wij uw advies ontvangen op ons concept plan onderwijsachterstanden, waarvoor onze dank. In deze brief geven wij een reactie op uw advies.

Het concept

Wij hebben u het concept van 16 mei toegestuurd. Het is altijd lastig een geschikt moment te kiezen voor het toezenden van een concept. We willen uw raad graag tijdig betrekken, zodat u de tijd krijgt te reageren, maar ondertussen bespreken we het concept ook met andere betrokken partijen vanuit het onderwijs en de kinderopvang. Ook deze partijen hebben hun adviezen gegeven op het concept. Het is dus een dynamisch document geworden waar nog het nodige aan versleuteld is. In de bijlage bij deze brief hebben wij het definitieve plan toegevoegd.

Reactie op advies

Leesbaarheid: we hebben de laatste versie aangepast zodat deze beter en logischer is opgebouwd.

1. *Bereik.* Het bereik van de ouders van peuters die niet naar de voorschool gaan is een groot aandachtspunt. We moeten ze dan wel in beeld hebben. In paragraaf 7 onder b en c is de aanpak voor de komende jaren uitgewerkt.
2. *Integratie.* Afspraken over integratie e.d. worden gemaakt met het partijen uit onderwijs en de kinderopvang. Dit gebeurt in het bestuurlijke overleg Lokaal Educatieve Agenda. De afspraken die concreet gemaakt worden worden via verslaglegging vastgelegd, maar worden niet in het onderwijsachterstandenplan opgenomen.
3. *Resultaat.* U constateert dat de inzet en inspanningen niet tot het gewenste resultaat leiden. Die conclusie trekken wij niet in de tekst, maar

Datum
28 juni 2024

Betreft
Advies
onderwijsachterstandenpla
n

Bijlagen
Onderwijsachterstandenpla
n 2025-2028 Sliedrecht

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Afdeling
Samenleving

Telefoon direct

Behandeld door
T. Kivits

we willen wel graag, net als uw raad, een beter inzicht hebben in de effecten en resultaten. Dit gaan we dus structureel meten.

4. *Prioritering.* Paragraaf 5 (in de nieuwe versie par. 4) is geen prioritering. We moeten een subsidieregeling opstellen om het aanbod voor peuters te regelen. Dat is de directe opdracht uit de Wet en de primaire taak van ons college. Vervolgens hebben we nog andere mogelijkheden om de specifieke uitkering in te zetten. Dat is uitgewerkt in het plan en de begroting.
5. *Maatschappelijke partners.* Deze zijn nu in het stuk benoemd.
6. *Vraaggericht.* Bij de uitwerking van dit uitgangspunt komt de vraag vanuit de educatieve partners: het onderwijs en de kinderopvang. In gezamenlijk overleg bepalen zij waar de specifieke behoefte van ouders en kinderen op hun locatie ligt. Zie hiervoor paragraaf 8.4 (in nieuwe versie par. 7d).
7. *Hoge kwaliteit.* Bevestiging.
8. *Financiële kaders.* Schommelende budgetten zijn een risico. Daarvoor is een verdeelsystematiek opgesteld in de financiële paragraaf in par. 8.1 (nieuwe versie par. 10).
9. *Eenvoud.* Na vaststelling van het nieuwe onderwijsachterstandenplan zullen subsidieregelingen opgesteld worden. Daarin kijken we naar eenvoud in subsidieaanvragen en verantwoording.
10. *Tabellen.* Zie aanpassingen in de nieuwe versie.
11. *Wetgeving.* In de nieuwe versie is een link gelegd met de Wetgeving. We willen voorkomen dat er een lijvige bijlagelijst komt.
12. *Bereik alle peuters.* Bevestiging.
13. *Doelgroepdefinitie.* De gemeente dient een doelgroep te definiëren. Op grond van die definitie krijgen ouders van peuters met een achterstand extra uren aanbod. Dit moet binnen de juridische en financiële kaders gebeuren. Dat wordt niet met de ouders besproken. Wel met de partijen die moeten handelen op grond van de definitie, zoals het consultatiebureau en de kinderopvang.
14. *Bereik.* In het plan is opgenomen dat het bereik zo hoog mogelijk is. Wij zijn het met uw raad eens dat het streven 100% moet zijn. Op grond van de huidige, ons bekende, cijfers is het bereik 87,5 %. Landelijk gezien is dat erg hoog. Ons doel is de komende periode 5% hoger uit te komen (althans, dat is in de laatste versie opgenomen. In de oudere versie is inderdaad het cijfer van 95% genoemd als doel). Dat is ambitieus. We vinden 100% bereik mooi klinken maar vooralsnog niet reëel om als concreet doel op te nemen.
15. *Maatschappelijke partners.* Het is ons niet helder waar onder 8.3 iets over maatschappelijke partners staat. In het algemeen zijn de maatschappelijke partners die direct bij het onderwijsachterstandenbeleid betrokken zijn het onderwijs, de kinderopvang, de bibliotheek, en het consultatiebureau. Wanneer het gaat over bijvoorbeeld het verhogen van de deelname van peuters aan de voorschool, zal gekeken worden naar andere maatschappelijke partijen, zoals de moskee/kerk, buurtverenigingen e.d. Dat hangt mede af van de groep ouders die geen gebruik maakt van het voorschoolse aanbod.
16. *Locatieplannen.* Wij willen de plannen ook eenvoudig houden. We zoeken naar eenvoud en flexibiliteit, maar ook naar resultaatmeting en effectiviteit. Daar willen we een balans in vinden.
17. *Ouderbetrokkenheid.* Ouderbetrokkenheid is een belangrijk onderwerp in het voorkomen en bestrijden van taalachterstanden. Het heeft daarom ook een prominente plaats in het plan en krijgt een prominente plaats in de locatieplannen.

18. *Regierol*. De samenwerkingsovereenkomst is al in 2021 getekend en wordt niet meer aangepast. In algemene zin voert de gemeente de regie over het onderwijsachterstandenplan. Wanneer het gaat over de doorgaande lijn zal de regie bij de kinderopvang en onderwijs op de locaties komen liggen. De drijfveer voor de regievoering is het opstellen van de locatieplannen en de verantwoording van de subsidie die de gemeente daarvoor beschikbaar stelt.
19. *Rol ouders*. Zie ook onder 17.
20. *Nieuwkomers*. Ook hiervoor geldt dat resultaten gemeten moeten worden. Voor de groep nieuwkomers ligt die verantwoordelijkheid bij de scholen.
21. *Afkortingen*. Wij hebben de paragraaf aangepast.

Aandachtspunten:

- *Capaciteit*. De Uitvoering van het plan ligt vooral bij onderwijs en opvang. Wij stellen hier middelen voor beschikbaar en willen dit ook voor meerdere jaren vastleggen. De inzet van personeel bij kinderopvang, onderwijs, consultatiebureau en de gemeente is in de huidige arbeidsmarkt echter een risico.
- *Ouders*. In het plan hebben we ook ruimte gemaakt voor het ondersteunen van ouders bij voorlezen. Deze groep ouders is zeer zeker in beeld bij de bestrijding van taalachterstand. We bieden de locaties ruimte om de ouders te betrekken en te begeleiden. De taalontwikkeling van de ouders zelf valt buiten het bereik van dit plan.
- *Effecten*. We zullen de effecten volgen.
- *Bestaande programma's*. Wij zijn het daar mee eens. Bij het uitgangspunt "kwaliteit" hebben we beschreven dat kwaliteit blijkt uit erkende methodes, bewezen interventies of professionele begeleiding.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van Burgemeester en Wethouders,
namens dezen,

J.C. Paas
Wethouder Onderwijs